

ТОМ I

1964 г.

ГОДИШНИК
на
ВИСШИТЕ ТЕХНИЧЕСКИ УЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ
МАТЕМАТИКА
КНИГА I

ANNUAIRE
DES ECOLES TECHNIQUES SUPERIEURES
MATHEMATIQUES

V. I. LIVRE 1ER

ДЪРЖАВНО ИЗДАТЕЛСТВО „ТЕХНИКА“
СОФИЯ — 1965

Редакционна колегия

Доц. Г. Тотов (гл. редактор), доц. Г. Бояджиев
 (зам.-гл. редактор), проф. Е. Божоров, проф. Хр. Карапетков,
 проф. Б. Тошев

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Г. Брадистилов, Г. Бояджиев. Върху периодичните решения на една автономна система и приложението ѝ за автогенератори с n трептящи кръга	5
2. Г. Брадистилов, Г. Бояджиев, Вл. Любих. Съществуване на периодични колебания на автогенератор с два трептящи кръга при кратни корени на характеристичното уравнение	15
3. Г. Брадистилов, Г. Бояджиев, В. Попов, К. Мишев. Устойчивост на периодични решения на две системи диференциални уравнения и приложение за генератори с n трептящи кръга	23
4. Г. Брадистилов, Г. Бояджиев, Б. Чешанков. Периодични движения и устойчивост на двойно физично махало, разположено в равнина, която се върти с променлива ъглова скорост	33
5. Г. Бояджиев. Асимптотични решения на нелинейни системи при многочестотен режим	45
6. Г. Бояджиев. Едиочестотни колебания на n последователно свързани физични махала в една равнина	55
7. Б. Чешанков. Периодични движения на последователно свързани физични махала с намотани нишки	61
8. Б. Чешанков. Периодични движения на еластично махало с намотана нишка	73
9. А. Петрова — Денева. Пресмятане на ротационна черупка с положителна Гаусова криптина и граница наклонено сечение при циклични гранични условия	83
10. А. Петрова — Денева. Пресмятане на елптична черупка с неортогонална координатна система на циклически натоварвания	97
11. И. Иванов. Една зависимост между броя на промените на знака и пада на решението на уравнението $\frac{\partial}{\partial x} \left[a(t, x) \frac{\partial u}{\partial x} \right] - \frac{\partial u}{\partial t} = 0$	107
12. Ив. Райчинов. Върху една класа израждащи се елптични уравнения	107
13. Г. Тотов. Върху една класа итерационни процеси при решаване на функционални уравнения	155
14. Д. Токарев. Върху една класа линейни диференциални уравнения	169
15. Д. Токарев. Върху някои свойства на субституцията $u(x) = a(x) \cdot v(x)$	179

ОГЛАВЛЕНИЕ

1. Г. Брадистилов, Г. Бояджиев. О периодических решениях одной автономной системы и об их применении в автогенераторах n колебательных контуров	14
2. Г. Брадистилов, Г. Бояджиев, Вл. Любих. Существование периодических колебаний автогенератора сигналов с двумя частотами при кратных корнях характеристического уравнения	22
3. Г. Брадистилов, Г. Бояджиев, В. Попов, К. Мишев. Устойчивость периоди-	

ческих решений двух систем дифференциальных уравнений и их применение в генераторах с n колебающими контурами	32
4. Г. Брадистилов, Г. Бояджиев, Б. Чешанков. Периодические движения и устойчивость звонкого физического маятника, расположенного в плоскости, которая вращается с переменной угловой скоростью	44
5. Г. Бояджиев. Асимптотические решения нелинейных систем при многочастотном режиме	54
6. Г. Бояджиев. Одночастотные колебания на n последовательно связанных физических маятников в одной плоскости	60
7. Б. Чешанков. Периодические движения последовательно связанных физических маятников с навернутыми нитями	72
8. Б. Чешанков. Периодические движения упругого маятника с навернутой нитью	82
9. А. Петрова — Денева. Расчет оболочек вращения положительной кривизны косыми краями при циклические нагрузки	95
10. А. Петрова — Денева. Расчет эллиптической оболочки отнесенной к неортогональной координатной системе на циклические нагрузки	105
11. Ив. Иванов. Зависимость между числом перемен знака решения уравнения $\frac{\partial}{\partial x} \left[a(t, x) \frac{\partial u}{\partial x} \right] - \frac{\partial a}{\partial t} = 0$ и характером его убывания	116
12. Ив. Райчинов. Об одном классе вырождающихся эллиптических уравнений	154
13. Г. Тотов. Об одном классе итерационных процессов при решении функциональных уравнений	167
14. Д. Токарев. Об одном классе линейных дифференциальных уравнений	177
15. Д. Токарев. О некоторых свойствах замены $y = u(x)v(x)$	182

ВЪРХУ ПЕРИОДИЧНИТЕ РЕШЕНИЯ НА ЕДНА АВТОНОМНА СИСТЕМА И ПРИЛОЖЕНИЕТО Й ЗА АВТОГЕНЕРАТОРИ С n ТРЕПТЯЩИ КРЪГА

Георги Брадистилов и Георги Бояджиев

В редица работи, например [1], [2], [3], [4], с помощта на различни методи са търсени условията за самовъзбуждане на автогенератори на периодични колебания с две честоти.

В тази работа разглеждаме колебанията на n честоти на автогенератори с n трептящи кръга.

Изучаването на периодичните решения на една система диференциални уравнения изисква представянето ѝ в нормален вид, което за приложението във физически проблеми е свързано често с големи мъжности при пресмятането. Ето защо ще третираме най-напред директно въпроса за съществуването на периодични решения на автономната система диференциални уравнения

$$(1) \quad \ddot{A}\dot{x} + Bx = \lambda f(x, \dot{x}, \lambda),$$

към която непосредствено се привеждат много физични проблеми. Тук $A = (a_{v,k})$ и $B = (b_{v,k})$ са матрици от n -ти ред, а $x = x \{x_1, \dots, x_n\}$ и $f = f \{f_1, \dots, f_n\}$ са вектори (единоколонни матрици). f_v ($v=1, \dots, n$) са аналитични функции на $x_v, \dot{x}_v$ и на малкия параметър λ в област, в която се съдържа изходното периодично решение на пораждащата система. В [1] е третиран аналогичен въпрос за система диференциални уравнения, представена с нормални координати при $n=2$.

Тази работа се базира на метода на Поанкаре и работите [1], [4], [5], [6] и [7].

При $\lambda=0$ от [1] получаваме пораждащата система

$$(2) \quad A\ddot{x} + Bx = 0,$$

на която характеристичното уравнение е

$$(3) \quad \det |a_{v,k}r^2 + b_{v,k}| = 0.$$

Предполагаме, че корените му са чисто имагинерни $r_v = \pm i\rho_v$ ($v=1, \dots, n$), различни помежду си и че нито един корен не е кратен на останалите.